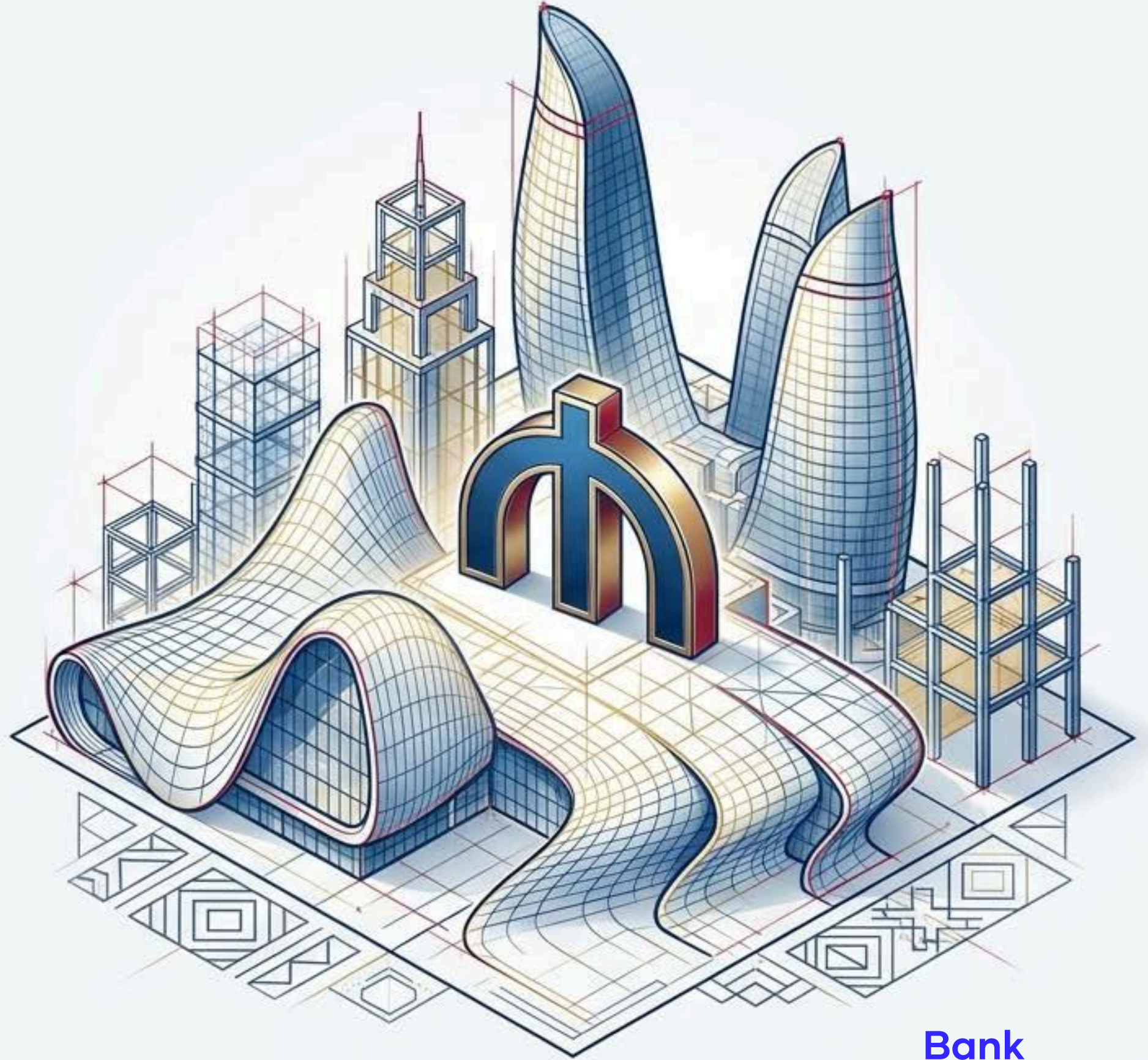

Maliyyə Memarlığı: Gələcəyinizi Necə İnşa Etməli

Yığım vərdişlərindən sığortalı
əmanətlərə qədər — şəxsi
kapitalın yaradılması və
qorunması üzrə bələdçi.

Xəyallardan Planlara Keçid

İnsanların çoxu "pul yığmalıyam" deyir, lakin beyində məqsədsiz qənaət uzunömürlü olmur. Yığımın **effektiv** olması üçün **4 təməl sütun** lazımdır:

Zəif Motivasiya

12 aya avtomobil üçün
ilkin ödəniş yığmalıyam.

Konkret hədəf

1. Məqsədi:

Nə üçün yığılır?

2. Məbləği

Nə qədər lazımdır?

3. Müddəti:

Nə vaxta qədər?

4. Planı:

Necə həyata keçəcək?

Maliyyə Üfüqünüzü Xəritələndirin

Maliyyə Üfüqü Timeline

1

Qısamüddətli
(3–12 ay)

Hədəf: Tatil, yeni cihaz və ya kiçik təmir.

2

Orta müddətli
(1–5 il)

Hədəf: Avtomobil üçün ilkin ödəniş, kiçik biznesə başlamaq.

3

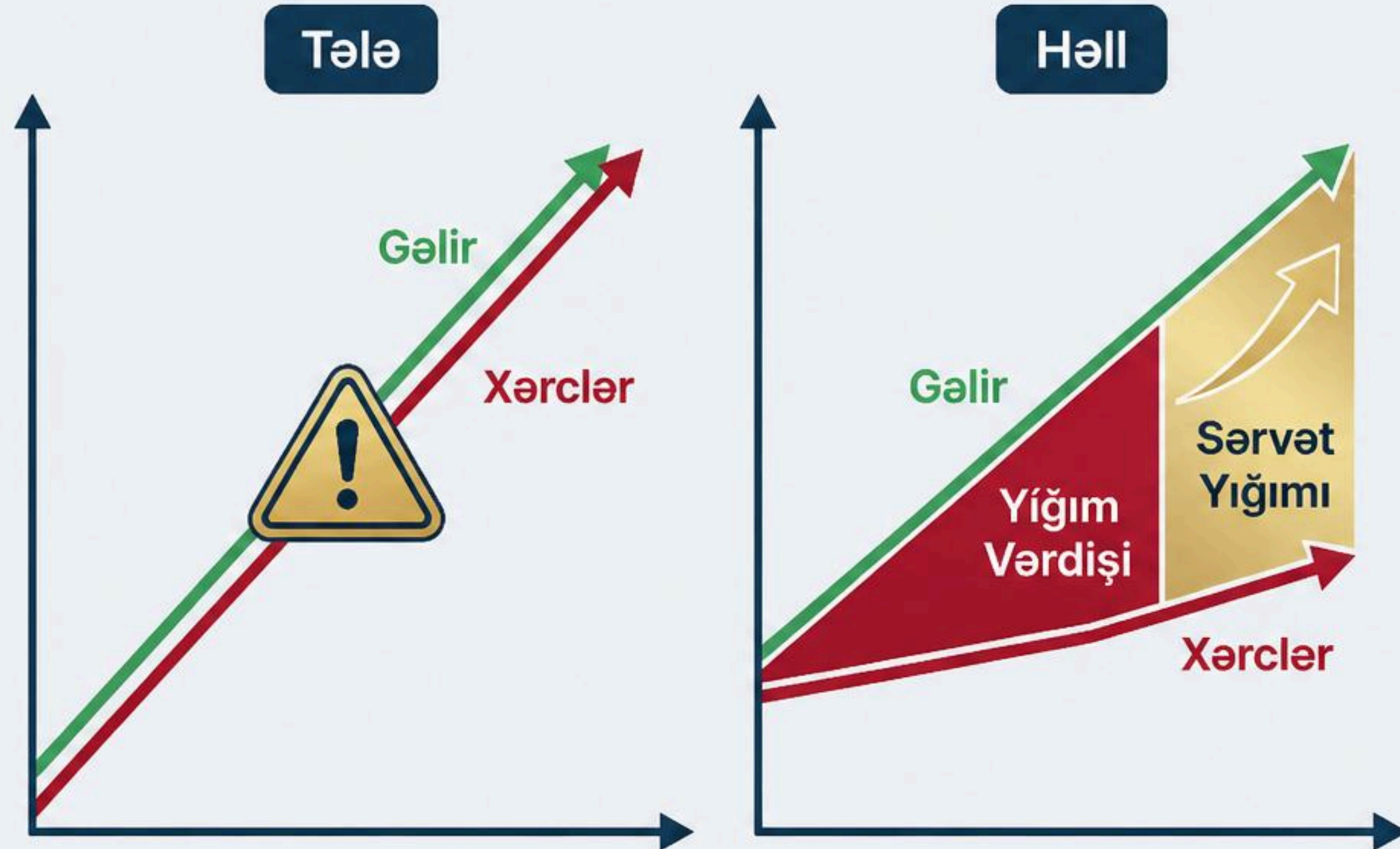
Uzunmüddətli
(5+ il)

Hədəf: Mənzil almaq, təhsil fondu və ya təqaüd dövrü üçün kapital.

Hər üfüq ayrıca planlaşdırılmalıdır. Bu yanaşma maliyyə intizamı yaradır, pul probleminin gətirdiyi stressi azaldır və sizi maliyyə azadlığına aparır.

"Gəlirim artsın, sonra yığaram" Tələsi

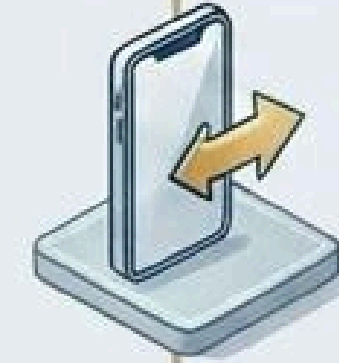
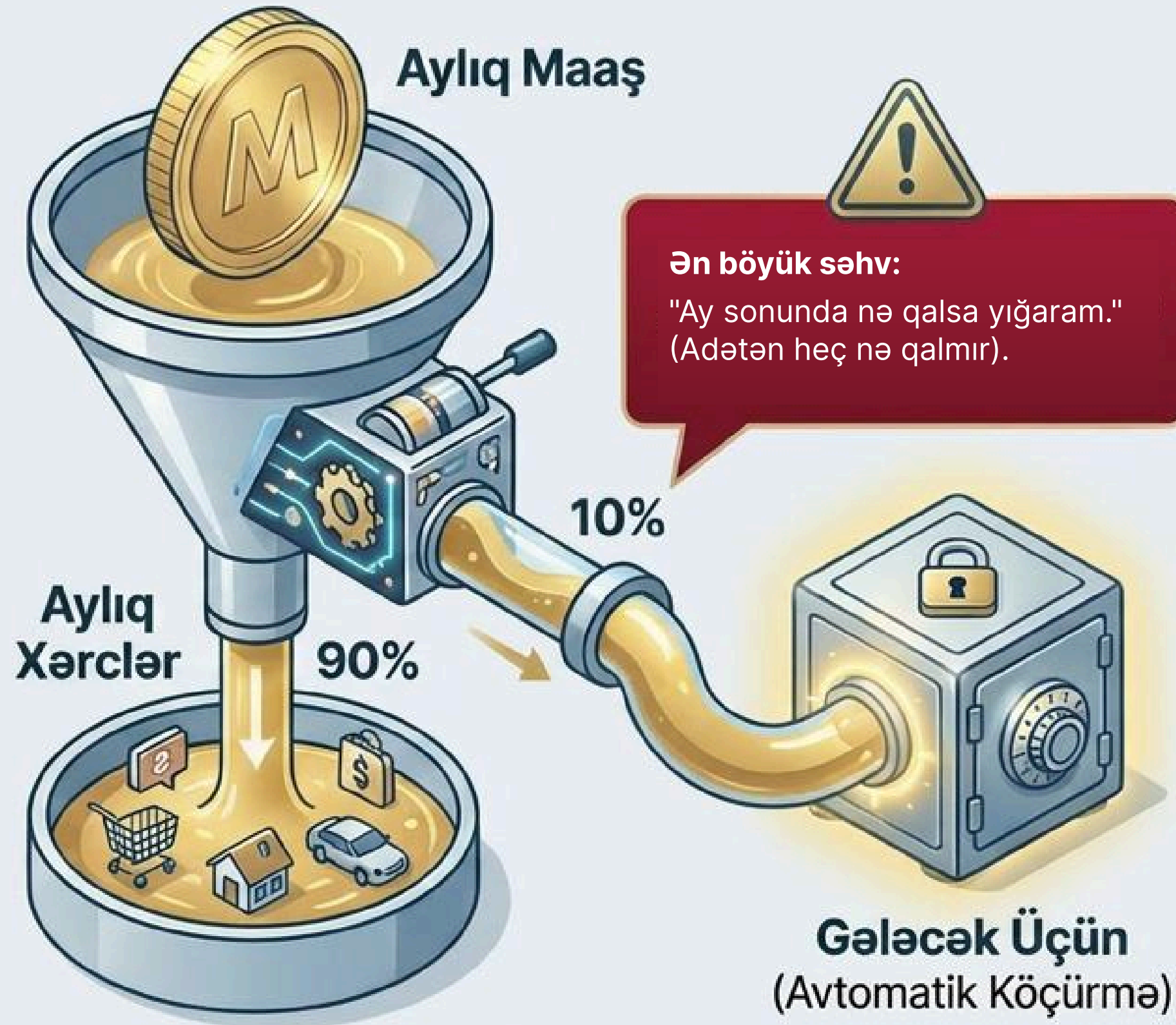
Yığım birdəfəlik qərar deyil — davranış modelidir. Əgər yığım vərdişi yoxdursa, yüksək gəlir də maliyyə sabitliyi yaratmır, çünki gəlir artdıqca xərclər də avtomatik artır.

Vərdişin gücü:

- ✓ Fövqəladə hallarda panik qərarlardan qoruyur.
- ✓ Problemləri həll etmək üçün borc və kredit kartından asılılığı sıfırlayır.
- ✓ Kiçik məbləğlərlə də uzunmüddətli rifah yaradır.

"Əvvəl Özüne Ödə" Mexanizmi

1. Avtomatlaşdırın:

Maaş daxil olan kimi müəyyən faiz bank tətbiqi ilə avtomatik yığma yönəldilməlidir. Bu, emosional qərarları sıfırlayır.

2. Kiçik başlayın:

Əsas məsələ böyük məbləğ deyil, davamlılıqdır.

3. Vizuallaşdırın:

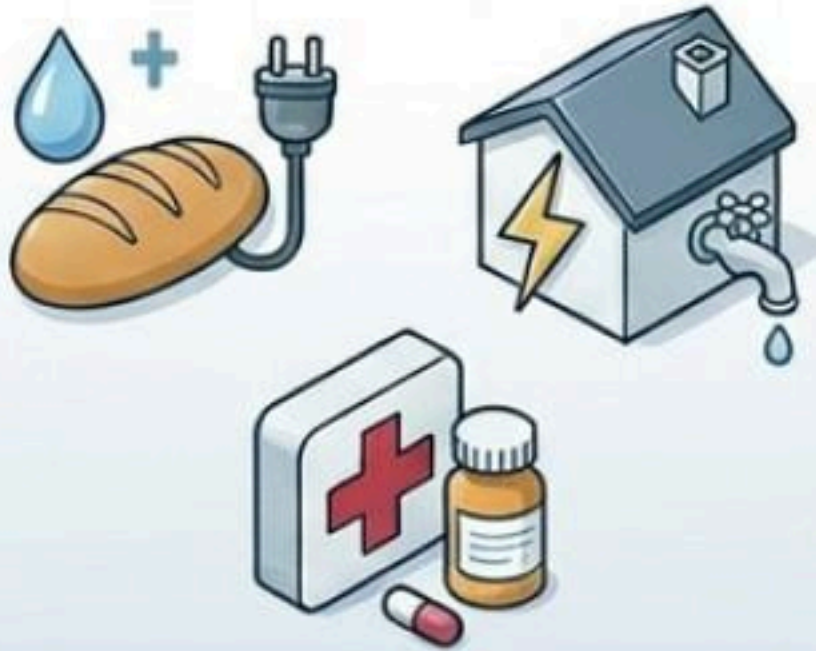
Məqsədsiz yığım tez dağılır. Nə üçün yığdığınızı daim xatırlayın.

“Böhran İdarəetməsi: Gəlir Azaldıqda Nə Etməli?”

Panikaya düşməyin. Xərclerinizi dərhal 3 kateqoriyaya bölün:

Expense Triage Matrix

Həyati Vacib (Qorunmalıdır)

Məsələn: Qida, kommunal xərclər, tibbi ləvazimatlar.

Vacib (Azaldılmalıdır)

Məsələn: İdman zalı, rəqəmsal abunəliklər, taksi xərcləri.

Ertələne bilən (Dərhal kəsilməlidir)

Məsələn: İmpulsiv alışlar, lüks geyimlər, restoran xərcləri.

Təhlükəsizlik Yastığının İşə Salınması

Ehtiyat Fondunu İstifadə Edin

Minimum 3–6 aylıq yaşayış xərcləri qədər olan fonddan nəzarətli şəkildə istifadə edin.

Yeni Borclardan Qaçın

Gəlir azalanda yüksək faizli istehlak kreditləri və kredit kartı istifadəsi vəziyyəti daha da ağırlaşdırır.

Alternativ Gəlir Tapın

Freelance işlər, konsultasiya, onlayn xidmətlər və ya hobbinizin monetizasiyasını düşünün.

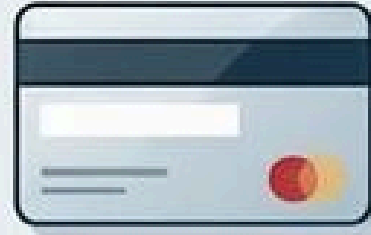

Yığıcı Dayandırmayın

Çox kiçik məbləğ olsa belə, vərdişi qoruyun. Vərdişin qırılması sonradan bərpasını çətinləşdirir.

Təhlükəsizlik
Yastığı

Vəsaitlərin Saxlanması: **Ev yoxsa Bank?**

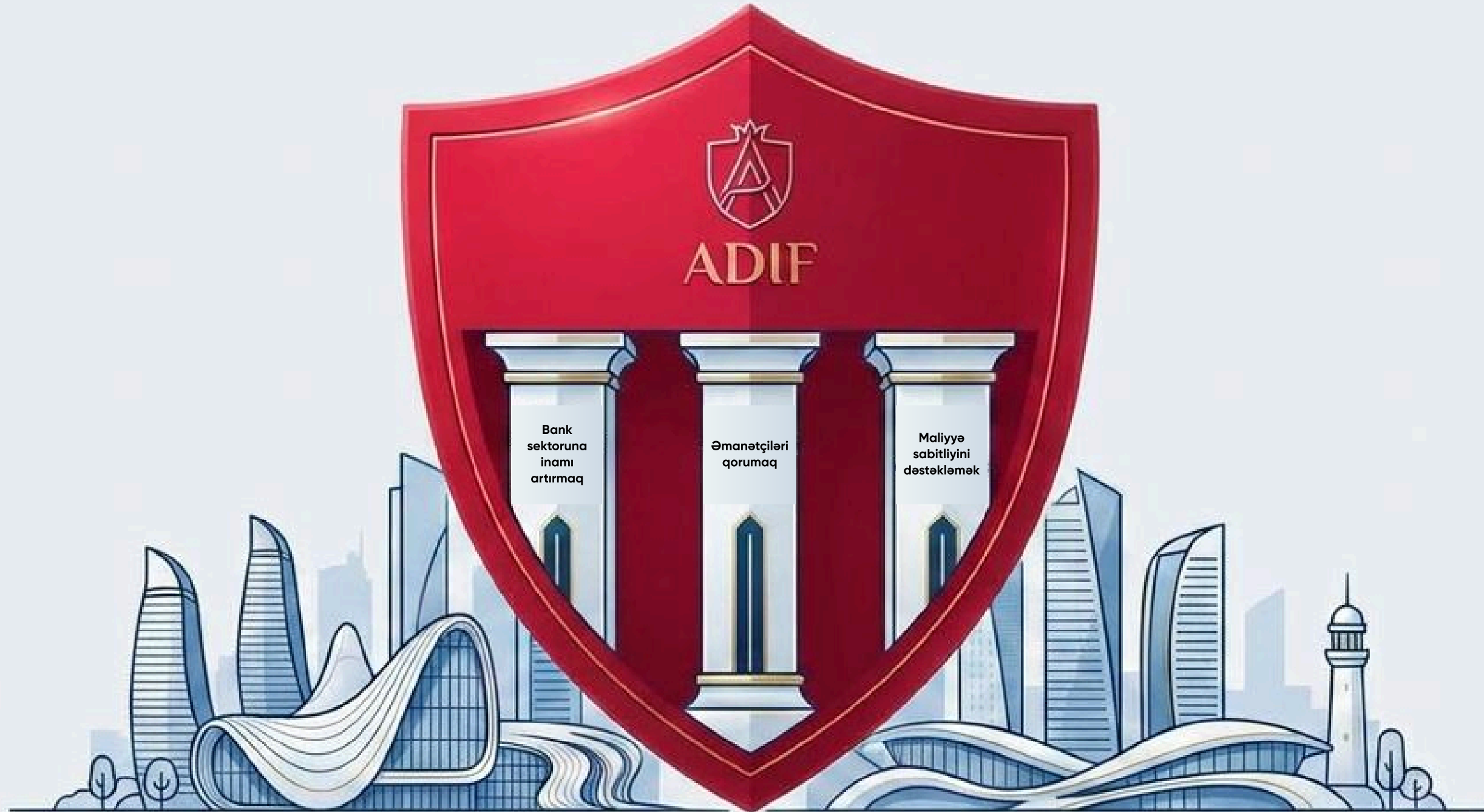

Meyarlar	Evdə və ya Sadə Kartda	Əmanət Hesabında
İnflyasiya Riski	 Yüksək (pul zamanla dəyər itirir)	 Aşağı (faiz gəliri dəyəri qoruyur)
Xərcləmə Təhlükəsi	 Yüksək (kartdakı pul tez xərclənir)	 Aşağı ("bu pul məqsəd üçündür" psixologiyası)
Passiv Gəlir	 Yoxdur (0%)	 Var (müntəzəm faiz artımı)
Təhlükəsizlik	 Fiziki itki və oğurluq riski	 Lisenziyalı və qorunan sistem

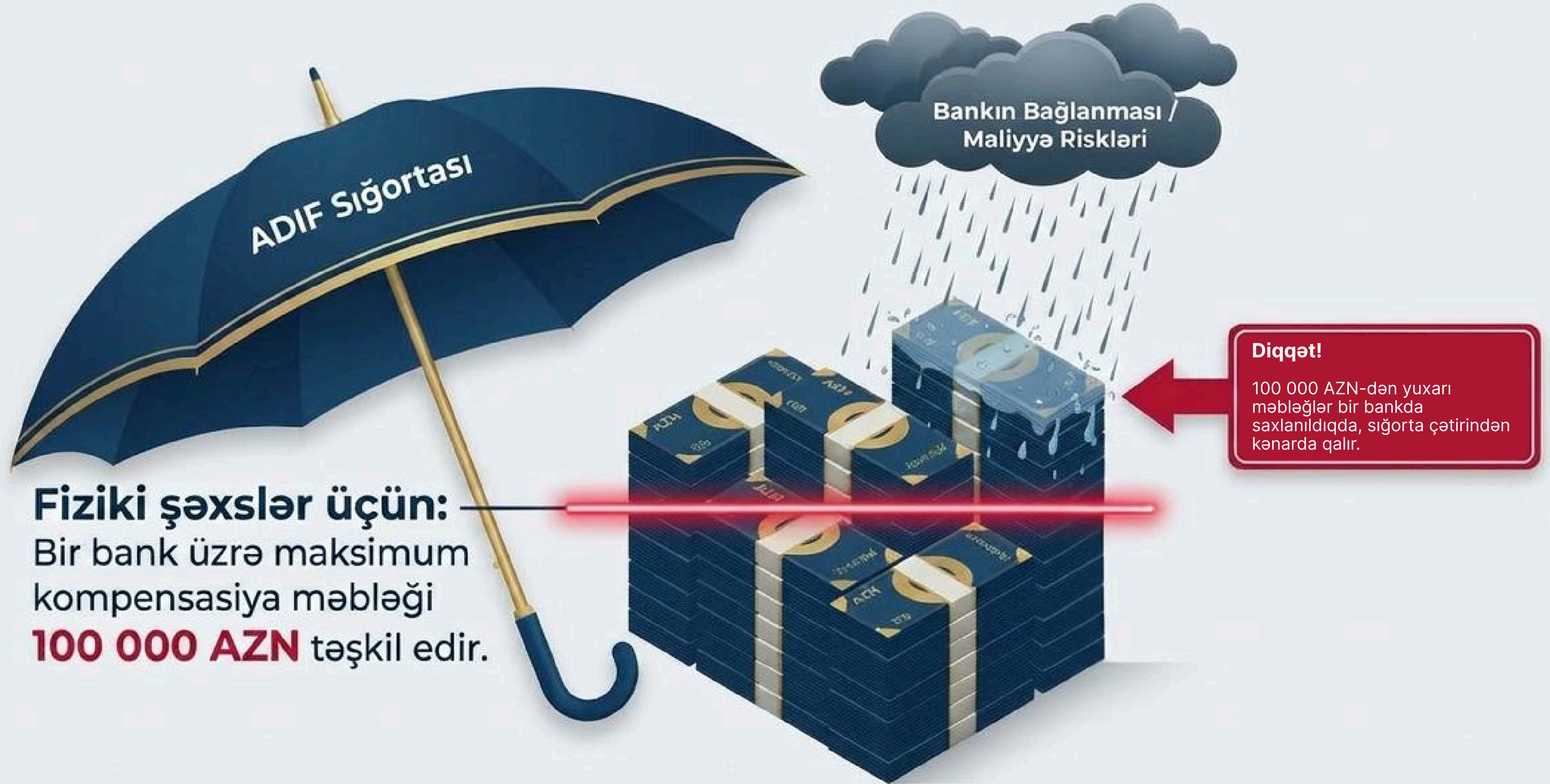
Əmanət hesabları sadəcə pulu saxlamır, onun artmasına və intizamlı idarə olunmasına xidmət edir.

Qoruyucu Qalxan: Əmanətlərin Sığortalanması Fondu

Azərbaycanda əmanətçilərin hüquqları Əmanətlərin Sığortalanması Fondu (ADIF) tərəfindən qorunur. Hər hansı iştirakçı bank fəaliyyətini dayandırarsa, qanunvericiliyə uyğun əmanətlər Fond tərəfindən kompensasiya olunur.

Kompensasiya Limitləri: Nə Qədər Pul Qorunur?

Ən Vacib Qayda: Faiz Dərəcəsi Limiti

Əmanətin sığortalanması üçün faiz dərəcəsi Fondun müəyyən etdiyi yuxarı həddi keçməməlidir (metodologiya əsasında ildə iki dəfə yenilənə bilər).

Milli valyuta (AZN):

12%

Qorunan əmanətlər üçün faiz həddi 12%-dir (2026-cı ilin əvvəlinə əsasən).

Xarici valyuta (USD/EUR):

2.5%

Tarixən xarici valyuta üçün bu limit daha aşağı tətbiq olunub, çünki onlar daha aşağı riskli hesab edilir.

Bank Bađlanarsa Nə Bař Verir?

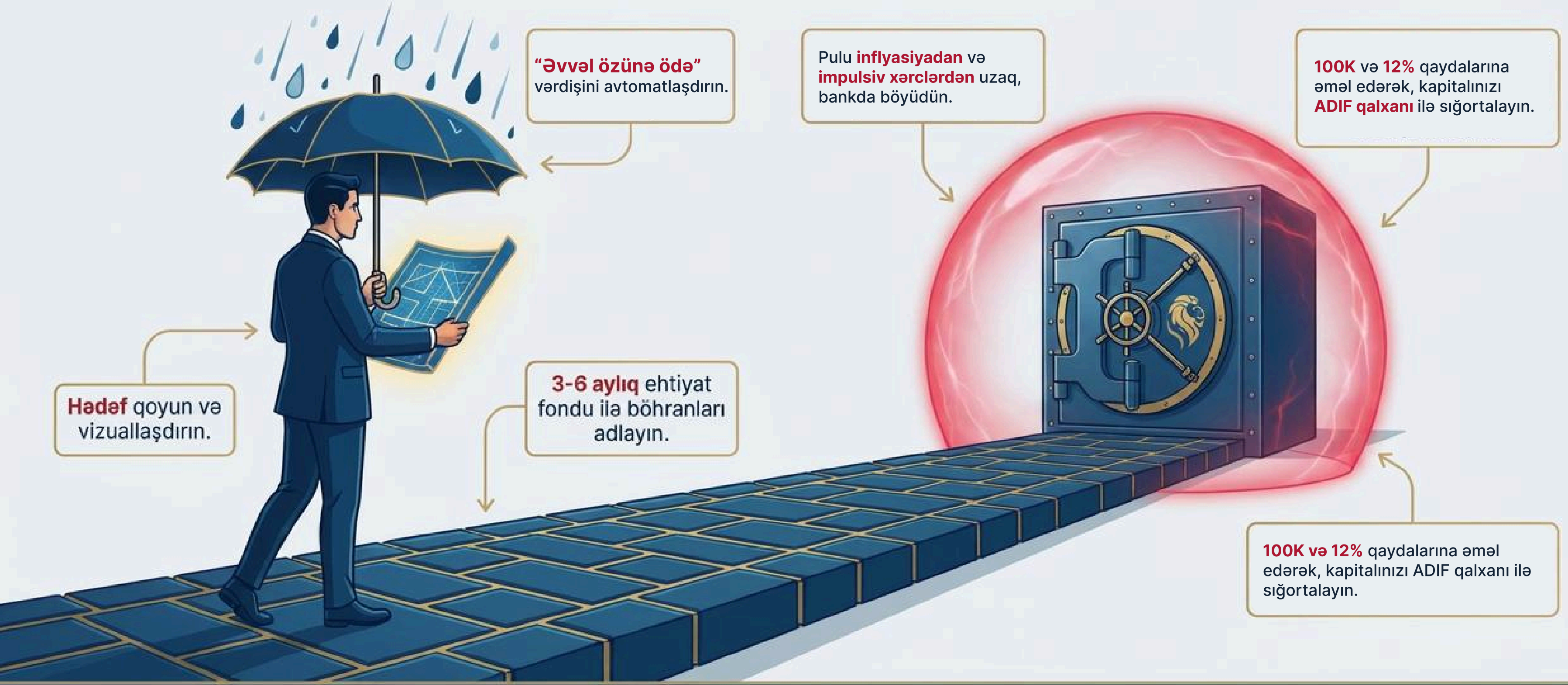
Ağıllı Əmanətçinin Diaqnostikası: Bankı Necə Seçməli?

- 1. Etibarlılıq:** Bankın reytingi, bazardakı mövqeyi və maliyyə göstəriciləri.
- 2. Sığorta Statusu:** Bank Fond iştirakçısıdır mı? Təklif edilən faiz limit daxilindədir mi?
- 3. Likvidlik:** Pulu vaxtından əvvəl çıxarmaq mümkündür mü? Çıxardıqda faiz necə dəyişir?
- 4. İnflyasiya Təsiri:** Nominal yüksək faiz real qazanc demək deyil. İnflyasiya dərəcəsini nəzərə alın.

100K Qaydası (Qızıl Qayda)

Əgər böyük məbləğdə vəsaitiniz varsa, onu bir neçə banka bölün.
Çünki hər bank üzrə ayrıca **100 min AZN sığorta limiti tətbiq olunur!**

Ağıllı Əmanətçinin Memarlığı

Maliyyə sabitliyi təsadüf deyil, düzgün qurulmuş memarlıqdır.